

صور تجلسه کمیسیون کشاورزی و آب

"کمیته تخصصی تجارت گیاهان دارویی و داروهای گیاهی" اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

تعداد صفحات: ۳
تاریخ برگزاری: ۲۳/خردادماه/۱۳۹۷
شماره جلسه: ۵

رئیس جلسه: علی شریعتی مقدم دبیر: شهرام عیدی زاده ساعت شروع: ۱۶:۳۰ ساعت خاتمه: ۱۸:۴۵

دستور کار جلسه:

- ✓ اولویت بندی تولید و توسعه کشت گیاهان دارویی شاخص استان
- ✓ بررسی راهکارهای توسعه بازار گیاهان دارویی

اهم موارد مطرح شده:

- ۱- رئیس محترم کمیسیون کشاورزی و آب اتاق، جناب آقای مهندس شریعتی مقدم در ابتدای جلسه با اشاره به اهمیت توسعه کشت و بازاریابی گیاهان دارویی بیان نمودند: شرکت‌های متعدد در حوزه گیاهان دارویی در بخش داخلی فعالیت رو به رشد خوبی را طی سال‌های اخیر داشته‌اند و نگاهی کلی به نیازهای حوزه گیاهان دارویی نشان می‌دهد که اتصال تولیدکنندگان و خریداران داخلی و بازرگانان در این حوزه به یکدیگر از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است به طوریکه تولید گیاهان دارویی مطابق با نیاز بازار باید انجام پذیرد. همچنین تناسب تولید برخی از گیاهان دارویی مطابق با اقلیم کشور و استان از جمله زعفران و گل محمدی می‌تواند عامل مهمی در انتخاب و توسعه کشت این گیاهان ویژه باشد.
- ۲- در ادامه دبیر محترم کمیسیون کشاورزی و آب، جناب آقای دکتر عیدی زاده با اشاره به آمار تولید و صادرات گیاهان دارویی در ایران و جهان بیان نمودند: با وجود سهم بالای سالانه خرید و فروش گیاهان دارویی در جهان، ایران کمتر از ۲ درصد تجارت جهانی را به خود اختصاص داده است. آمارها نشان می‌دهد که ۳۶ درصد از سطح زیر کشت گیاهان دارویی کشور در استان خراسان رضوی می‌باشد. همچنین در یک دوره ده ساله آمارها نشان می‌دهد که تا کنون ارزش کل صادرات و واردات جهانی گیاهان دارویی روند افزایشی داشته است.
- ۳- بر اساس آمار سایت (ITC، ۲۰۱۷) مهمترین کشورهای صادرکننده گیاهان دارویی در سال ۲۰۱۷ به ترتیب چین، هند، کانادا، آلمان و آمریکا و مهمترین کشورهای واردکننده گیاهان دارویی آمریکا، هنگ کنگ، آلمان، ژاپن و ویتنام بوده است. ایران در سال ۲۰۱۶ بیشترین صادرات را به ترتیب به کشورهای آلمان، عراق، اسپانیا، اتریش، پاکستان، امارات متحده عربی، ترکیه، روسیه، استرالیا، هند داشته است. همچنین بیشترین واردات گیاهان دارویی به کشور، از هند و بعد از آن از امارت متحده عربی بوده است.
- ۴- ضعف در برندینگ و بسته بندی، ناشناخته بودن محصولات ایران، خام فروشی، عدم ارتباط تولیدکنندگان و بازرگانان این حوزه، هزینه بالای تولید و قیمت تمام شده، شناسنامه دار نبودن محصولات دارویی عرضه شده در عطاری‌ها، برداشت بی رویه و خطر انقراض گونه‌های دارویی مهم کشور و استان از مهمترین مشکلات بررسی شده در حوزه تولید و بازاریابی گیاهان دارویی عنوان شد.
- ۵- پس از آن جناب آقای براتی، کارشناس محترم بازرگانی وزرات جهاد کشاورزی بیان نمودند: وزارت جهاد کشاورزی در دو سال اخیر رویکرد بازار محوری را جایگزین رویکرد تولید محوری نموده است. نتایج اقدامات انجام شده تا کنون منجر به پهنه بندی مناطق تولیدی گیاهان دارویی و شناسایی بازارهای صادراتی هدف شد و با توجه به مناطق دارای قابلیت تولید و توسعه کشت گیاهان دارویی سیاست‌گذاری انجام شد و در قالب برنامه ششم توسعه از کل سطح در نظر گرفته شده برای توسعه گیاهان دارویی کشور، ۲۲ هزار و ۲۹۰ هکتار به استان خراسان رضوی اختصاص یافت و این سطح حدود ۲۱ درصد از گیاهان دارویی موردنظر در جهت توسعه کشت را شامل می‌شود. استان خراسان رضوی یکی از ۴ قطب توسعه کشت گیاهان دارویی از سوی وزارت جهاد کشاورزی در نظر گرفته شده است و علت اصلی آن، ویژگی‌های اقلیمی و توسعه‌ای در حوزه زعفران و گیاهان دارویی می‌باشد.
- ۶- در سال ۱۳۹۷، در برنامه توسعه‌ای برای استان خراسان رضوی ۳ هزار و ۶۹۷ هکتار برای کشت گیاهان دارویی در نظر گرفته شده است و گیاهان منتخب تحت ساسیت‌های حمایتی برای استان خراسان رضوی پس از بررسی‌های انجام شده توسط وزرات جهاد کشاورزی، سازمان غذا و دارو، سازمان جنگل‌ها و مراتع و.. شامل زعفران، زیره سبز، نعنا فلفلی، سیاه دانه، آویشن، گل محمدی و بابونه و سایر گیاهان دارویی در صورت امکان کشت و ارائه طرح توجیه اقتصادی می‌باشند.
- ۷- در قانون بودجه ۱۳۹۷ اولویت اعطای تسهیلات از محل اعتبارات، از محل تأمین بذر و تحقیقات تا بازارهای صادراتی، مراحل کاشت داشت و برداشت، فرآوری اولیه و ثانویه و... را شامل می‌شود.

صور تجلسه کمیسیون کشاورزی و آب
"کمیته تخصصی تجارت گیاهان دارویی و داروهای گیاهی"
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

تعداد صفحات: ۳
تاریخ برگزاری: ۲۳/خردادماه/۱۳۹۷
شماره جلسه: ۵

رئیس جلسه: علی شریعتی مقدم دبیر: شهرام عیدی زاده ساعت شروع: ۱۶:۳۰ ساعت خاتمه: ۱۸:۴۵

- ۸- تسهیلات از محل توسعه اشتغال روستایی با سهم حدود ۲۰ هزار میلیارد تومان در نظر گرفته شده است که ۴۵ درصد آن مختص بخش کشاورزی است و از این مقدار ۷۰۰ میلیارد تومان به گیاهان دارویی اختصاص یافته است. همچنین توسعه کشت گیاهان دارویی و باغات دیم در اراضی شیب دار نیز دارای ردیف اعتباری در قانون بودجه ۹۷ می باشد.
- ۹- عدم وجود مزارع استاندارد از گیاهان دارویی در سطح کشور از حلقه های مفقوده این بخش در بحث سرمایه گذاری خارجی عنوان شد. در جهت توسعه بازارهای هدف صادراتی در حوزه گیاهان دارویی، فروشگاه های سالم (Health shops) توسط وزارت جهاد کشاورزی پیشنهاد شده است که می تواند در استان خراسان رضوی حمایت و اجرا شود.
- ۱۰- در ادامه جناب آقای دکتر رضوانی مقدم، عضو محترم هیأت علمی دانشگاه فردوسی بیان نمودند: تا زمانی که در حوزه گیاهان دارویی موضوع بازار حل نشود تولیدکننده به سمت کشت گیاهان دارویی ترغیب نخواهد شد. استانداردسازی گیاهان دارویی از الزامات توسعه بازارهای صادراتی گیاهان دارویی عنوان شد. ایشان اشاره نمودند با توجه به وضعیت بحرانی آب در کشور اگر از تولیدکننده حمایت های لازم انجام گیرد قطعاً به سمت تولید گیاهان دارویی ترغیب می شود.
- ۱۱- جناب آقای شکوهی فر عضو محترم هیأت علمی دانشگاه فردوسی مشهد همچنین تاکید نمودند: ارائه تسهیلات دولتی باعث عدم سرمایه گذاری بخش خصوصی می شود. ایجاد بازارهای منطقه ای در کشور می تواند در توسعه بازار گیاهان دارویی نقش موثری را ایفا نماید. ایجاد این بازارها با تکیه بر کیفیت تولید می تواند سبب جذب محققین دانشگاهی شود و اولویتهای کشت و کار توسط بازرگانان خارجی تعیین خواهد شد.
- ۱۲- در ادامه جناب آقای دکتر براتی در پاسخ به اظهار نظرات حاضرین در جلسه بیان نمودند: در خصوص مشوق های صادراتی، بسته مشوق های صادراتی برای زعفران، گل محمدی و سایر گیاهان دارویی در وزارت جهاد کشاورزی تدوین شده است و طی چندماه آینده اعلام خواهد شد.
- ۱۳- عضو محترم هیأت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی جناب آقای بیناباجی بیان نمودند: اولویت اول ایجاد یک ساختار سازمان یافته در حوزه فروش و بازاریابی محصولات می باشد تا میزان تولید و محل تولید گیاهان دارویی در این سیستم کاملاً مشخص باشد. اولویت دیگر سلامت در تولید محصولات است تا بتوان در بازارهای صادراتی به جایگاه مناسبی دست یافت. همچنین مطابق با تغییر بازارهای جهانی مطالعات بازار از اهمیت ویژه ای برخوردار می باشد.
- ۱۴- کارشناس مسئول محترم گیاهان دارویی سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی، جناب آقای گازران، در ادامه گفتند: ۲۹ شهرستان در حوزه کشت گیاهان دارویی در استان وجود دارد. با توجه به اینکه افزایش سطح زیر کشت گیاهان دارویی در استان در حال افزایش است این مسئله نیازمند تبلیغات صحیح در خصوص خواص گیاهان دارویی و شناسایی آنها به عموم مردم است. همچنین روند ایجاد بازارچه گیاهان دارویی در استان در حال پیگیری از سوی سازمان می باشد.
- ۱۵- جناب آقای پورعباس، مسئول بهره برداری اداره کل منابع طبیعی خراسان رضوی بیان نمودند: یکی از موارد مهم در خصوص گیاهان دارویی، در خصوص برداشت گونه های گیاهی دارویی از عرصه های طبیعی حفاظت از بهره بردای از عرصه های منابع طبیعی است. نگاه سنتی بازرگانان در حوزه گیاهان دارویی به صورت خام فروشی باید تغییر یابد. ورود تکنولوژی فرآوری اولیه و ثانویه گیاهان دارویی کمک بزرگی به صادرات آنها خواهد نمود. وجود چندین متولی در حوزه گیاهان دارویی و تعدد دستگاه های تصمیم گیرنده از دیگر مشکلات در حوزه گیاهان دارویی عنوان شد. تبدیل دیم زارهای کم بازده به مزارع کشت گیاهان دارویی می تواند در کنار بازاریابی صحیح آن از راهکارهای توسعه گیاهان دارویی باشد.
- ۱۶- رئیس محترم کمیسیون کشاورزی و آب اتاق در ادامه بیان نمودند: تهیه بانک اطلاعاتی جامع تولید و تجارت گیاهان دارویی استان شامل اطلاعات تولیدی و بازرگانی گیاهان دارویی و شناسایی تولیدکنندگان و تجار، از الزامات این بخش است که اتاق بازرگانی آمادگی این را دارد تا به عنوان متولی این امر با همکاری سازمان جهاد کشاورزی و منابع طبیعی استان اقدام نماید.
- ۱۷- در ادامه ایشان با اشاره به پیشنهاد طرح ایجاد مجتمع ساختمان های خوشه تولید و صادراتی گیاهان دارویی و داروهای گیاهی در پنج استان منتخب بیان نمودند: در این طرح بخش های مختلف شامل زنجیره ارزش، ارائه خدمات مشترک و توسعه دانش کاربردی و بازار و

صور تجلسه کمیسیون کشاورزی و آب
"کمیته تخصصی تجارت گیاهان دارویی و داروهای گیاهی"
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

تعداد صفحات: ۳
تاریخ برگزاری: ۲۳ خردادماه/۱۳۹۷
شماره جلسه: ۵

رئیس جلسه: علی شریعتی مقدم دبیر: شهرام عیدی زاده ساعت شروع: ۱۶:۳۰ ساعت خاتمه: ۱۸:۴۵

بخش‌های تولید زراعی و تدوین استراتژی‌ها، بازاریابی و فروش الکترونیکی و... در نظر گرفته شده است. در این طرح پیش بینی شده است که تولیدکننده دقیقاً مطابق با نیاز بازار تولید نمایند. پیش بینی شده است با اجرای این طرح ملی، رشد ۴۰۰ درصدی طی دوره سه ساله یا ایجاد این مجتمع‌ها در کشور اتفاق خواهد افتاد.

۱۸- جناب آقای سعادت، مسئول محترم دفتر توسعه بازار شرکت شهرک‌های صنعتی با اشاره به طرح ایجاد مجتمع ساختمان‌های خوشه، ایجاد این خوشه‌ها را از الزامات دانست و بیان نمود: شرکت شهرک‌های صنعتی با توجه به اهمیت موضوع پیگیری ایجاد این مجتمع‌ها در میان مدت انجام خواهد داد. همچنین ایجاد کنسرسیوم‌های صادراتی در حوزه گیاهان دارویی از موضوعات مهم قابل پیگیری عنوان شد.

۱۹- جناب آقای دکتر شکوهی، عضو محترم هیأت علمی دانشگاه فردوسی مشهد و مدیر عامل محترم شرکت فعال در عرصه تولید نشاء و نهال‌های ارگانیک همچنین عنوان کردند: این شرکت با فعالیت در عرصه تولید نشاء گیاهان دارویی از طریق کشت بافت و تولید و ارائه دانش فنی لازم جهت فرموله کردن داروهای گیاهی، اقدامی نوین در عرصه تولیدات گیاهان دارویی داشته است لذا طرح اجرایی این شرکت نیازمند پیگیری و حمایت از سوی سازمان‌های مرتبط و بالاخص وزارت جهاد کشاورزی می‌باشد.

مصوبات جلسه

۱. مصوب گردید اتاق بازرگانی به عنوان متولی ایجاد بانک جامع تولید و تجارت گیاهان دارویی استان، با همکاری سازمان‌های متولی همچون سازمان جهاد کشاورزی و منابع طبیعی استان و دانشگاه فردوسی مشهد و پیگیری‌های لازم را انجام و مکاتبات با سازمان‌های متولی انجام پذیرد.
۲. مقرر گردید طرح اجرایی تولید گیاهان دارویی به روش کشت بافت از طریق مرکز رشد دانشگاه فردوسی مشهد به کمیسیون ارجاع داده شود تا پیگیری‌های لازم جهت ارسال طرح به وزارت جهاد کشاورزی از این طریق انجام پذیرد.

اعضای حاضر در جلسه:

آقایان: شریعتی مقدم، صادقی، عیدی زاده، شباهنگ، رضوانی مقدم، بیناباجی، رضاییان، جوهرچی، شکوهی فر، تازه دل، مهدوی، پورعباس براتی، گازران، سعادت

خانم‌ها: سبزواری، ثابت تیموری، عظیمی

غایبین:

آقایان: احتشام، پوستین چی، تازیکی، جوادی، خسروی، دلاور، سلطانی، سلیمی، سمیعی، شریفی، شاکری، کریمی، عسکرزاده، غلامی، دلشاد، میری، نعمتی، وفابخش، هاتفی